

**Pisemne podsumowanie dokumentu:
Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu
Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020”, zgodne z art. 55 ust. 3 Ustawy z
dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego
ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach
oddziaływania na środowisko**

Podstawowym celem Prognozy oddziaływania na środowisko „Programu Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020” jest analiza i ocena skutków, które mogą wynikać z realizacji ustaleń przedmiotowego Programu rewitalizacji dla Miasta Bytomia z uwzględnieniem wszystkich komponentów środowiska i zdrowia mieszkańców oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających ewentualny negatywny wpływ na środowisko. Istotnym elementem dokumentu jest również wskazanie najbardziej korzystnych dla środowiska i zdrowia mieszkańców miasta Bytomia możliwości realizacji ustaleń Programu Rewitalizacji poprzez:

- kompleksową identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych skutków wpływu na poszczególne komponenty środowiska, jakie może wywołać realizacja projektów rewitalizacyjnych,
- dyskusję i współpracę autorów prognozy z autorami programu celem maksymalnego wyeliminowania rozwiązań niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne znaczące negatywne skutki dla środowiska i zagrożenia dla zdrowia mieszkańców miasta,
- pełne poinformowanie podmiotów planu, tj.: wnioskodawców, społeczność lokalną i organa samorządowe o skutkach wpływu ustaleń programu na stan środowiska przyrodniczego i zdrowie mieszkańców.

Prognoza ma również na celu ocenę czy przyjęte rozwiązania w dostateczny sposób chronią przed powstawaniem konfliktów i zagrożeń dla środowiska.

Program Rewitalizacji Bytomia na lata 2007 – 2020 określa szczegółowo planowane działania zmierzające do ożywienia społeczno-gospodarczo-przestrzennego miasta Bytomia. Obejmuje 46 wybranych obszarów i obiektów, które poza degradacją zabudowy i brakiem ładu przestrzennego stanowią także miejsce kumulacji problemów społecznych i ekonomicznych, dlatego też kwalifikują się do zainicjowania procesów rewitalizacyjnych.

Cele Programu oraz projekty zawarte w analizowanym dokumencie są komplementarne z politykami oraz dokumentami strategicznymi i programowymi zarówno szczebla krajowego, regionalnego jak i lokalnego.

Charakter i zakres planowanych działań rewitalizacyjnych projektów jest komplementarny z wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi zarządzania obszarami Natura 2000 oraz z dyrektywą Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a tym samym z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Jedyną alternatywę dla postulatów zawartych w Programie Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020 w odniesieniu do obszarów Natura 2000 mogłoby stanowić przyjęcie tzw. wariantu 0, polegającego na zaniechaniu jakichkolwiek działań. Realizacja takiego wariantu mogłaby jednak w znacznym stopniu przyczynić się do pogorszenia stanu środowiska oraz walorów krajobrazowych analizowanego obszaru. Należy jednak podkreślić, iż najważniejsze i najgłębsze skutki niezrealizowania założeń Programu wystąpić mogą w sferze społecznej.

Podsumowanie Prognozy oddziaływania na środowisko „Programu Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020”

Brak realizacji zaprogramowanych działań rewitalizacyjnych może doprowadzić do ogólnego pogorszenia się warunków gospodarczych, ekonomicznych miasta a tym samym warunków bytowych jego mieszkańców. Brak natomiast podjęcia działań wyznaczonych w Programie Rewitalizacji Bytomia na lata 2007 – 2020 dotyczących budowy infrastruktury technicznej i drogowej może wpłynąć negatywnie na środowisko przyrodnicze, poprzez wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz wód a tym samym może spowodować pogorszenie klimatu akustycznego w mieście. Ważnym dla rozwoju gospodarczego, a także kulturowego miasta jest podjęcie działań rewitalizacyjnych terenów przemysłowych stanowiących często spuściznę historyczną Bytomia, które nie tylko wpłyną na zachowane dziedzictwa kulturowego regionu, ale także sprzyjać będą klimatowi inwestycyjnemu na obszarze miasta.

Przeprowadzona szczegółowa analiza środowiskowych skutków realizacji Programu Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020 pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

1. Zawarte w Programie projekty rewitalizacyjne ze względu na swój charakter mają w większości pozytywny wpływ na środowisko.
2. Program Rewitalizacji Bytomia na lata 2007 – 2020 zawiera szereg ustaleń, których podstawowym celem jest podnoszenie jakości i ochrona zasobów środowiska przyrodniczego miasta. W wyniku realizacji projektów rewitalizacyjnych efekty prośrodowiskowe zostaną jednak osiągnięte pośrednio.
3. Program Rewitalizacji nie zawiera projektów, które stanowiłyby zagrożenie dla środowiska, lub degradacja środowiska służyłaby osiągnięciu celów społecznych, gospodarczych czy kulturowych. Pomimo, iż realizacja części działań może się wiązać z ingerencją w poszczególne komponenty środowiska, to żaden z zapisów nie zakłada ingerencji długoterminowej, znacznie wykraczającej poza konieczną dla osiągnięcia zamierzonych efektów.
4. Program rewitalizacji zawiera rozwiązania służące łagodzeniu ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko. Jak wykazano wcześniej, większość potencjalnych oddziaływań poszczególnych zadań na analizowane komponenty środowiska, ma charakter pozytywny.
5. Działania jakie będą prowadzone w ramach Programu Rewitalizacji Bytomia na lata 2007 – 2020 nie spowodują pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin i zwierząt, a także nie wpłyną negatywnie na gatunki, dla których zostały lub będą wyznaczone obszary Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, a przede wszystkim nie wpłyną niekorzystnie na ich integralność.

Ocena organów ochrony środowiska

Zgodnie z zapisami *Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, Prognoza oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020” została poddana opiniowaniu przez właściwe organy, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

„Program Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko” został w dniu 09.09.2009 r. pozytywnie zaopiniowany przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach. W dniu 25 września 2009 r. niniejszy dokument również został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach.

Uwzględnione zgłoszone w trakcie konsultacji społecznych uwagi i wnioski:

W ramach przeprowadzania, zgodnie z *Ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu „Programu Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020”, przeprowadzone zostały, zgodnie z zapisami ww. ustawy, konsultacje społeczne.

Informacje o przeprowadzanych konsultacjach zostały zamieszczone:

- 1) na stronie głównej portalu miejskiego: www.bytom.pl, w dziale Komunikaty (informacja była widoczna przez cały czas trwania konsultacji);
- 2) w Biuletynie Informacji Publicznej: <http://bip.um.bytom.pl/>, w dziale Ogłoszenia (informacja była widoczna przez cały czas trwania konsultacji);
- 3) na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Bytomiu;
- 4) w lokalnej prasie - w *Życiu Bytomskim*, dwukrotnie (ogłoszenie główne oraz przypominające).

W przewidzianym ustawowo terminie 21 dni tj. w dniach od 24 sierpnia 2009 do 14 września 2009 r. nie wpłynęły żadne uwagi i wnioski do przedłożonego dokumentu Prognoza oddziaływania na środowisko „Programu Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020”.

Niemniej w ramach przygotowania poszczególnych zadań rewitalizacyjnych prowadzone były szerokie konsultacje i uzgodnienia z potencjalnymi zainteresowanymi ze szczególnym uwzględnieniem tych grup i środowisk społecznych do których skierowane są rezultaty planowanych działań rewitalizacyjnych.

Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone:

Nie było potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Z uwagi na charakter inwestycji i lokalizację miasta Bytomia (w linii prostej do granicy z Republiką Czeską ok. 60 km), nie przewiduje się bowiem oddziaływania o zasięgu transgranicznym zarówno na etapie realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych, jak i na etapie eksploatacji wytworzonego dzięki temu majątku.

Proponowane metody i częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu:

Monitoring Programu Rewitalizacji Bytomia na lata 2007-2020 realizowany będzie zgodnie z następującymi zasadami:

1. Realizowanie monitoringu w trzech ujęciach nawiązujących do:
 - osiągania celów strategicznych i operacyjnych programu,
 - efektów realizacji projektów,
 - uwarunkowań wdrażania programu.

Ten ostatni aspekt jest niezbędny dla identyfikowania zachodzących w czasie wdrażania programu zmian w obrębie oczekiwań mieszkańców, a także szans i zagrożeń dla procesu rewitalizacji. W konsekwencji, może skutkować to koniecznością wprowadzania pozaplanowych modyfikacji do treści programu będących wynikiem możliwości finansowania poszczególnych zadań rewitalizacyjnych jak i reorientacji priorytetów społeczno – gospodarczych.

2. Prowadzenie monitoringu w ujęciu porównawczym, polegającym na:

- kontrolowaniu zgodności rezultatów uzyskiwanych w wyniku wdrażania projektów z zakładanymi celami strategicznymi i operacyjnymi; porównanie takie pozwoli określić poziom korelacji pomiędzy realizowanymi projektami a efektami zakładanymi w programie;
- porównywaniu wielkości ponoszonych nakładów z uzyskiwanymi wynikami, także z uwzględnieniem tzw. rachunku ciągnionego, uwzględniającego efekty pośrednie podejmowanych działań;
- porównywaniu wielkości zaangażowanych w realizację programu środków publicznych w tym budżetowych gminy ze środkami pozyskanymi w postaci wsparcia zewnętrznego.

Dokonywanie porównań w wyżej wymienionych ujęciach przyczyni się do podniesienia efektywności działań podejmowanych w ramach procesu rewitalizacji miasta.

3. Badanie kształtowania się zainteresowania programem podmiotów lokalnych wyrażającego się poprzez:

- liczbę i wartość projektów zgłaszanych przez podmioty lokalne w formie wypełnionej karty projektu;
- liczbę podmiotów zgłaszających projekty oraz przejawiających zainteresowanie udziałem w realizacji projektów.

Wyniki monitoringu aktywności podmiotów w procesie rewitalizacji będą podstawą do podjęcia decyzji o zmianach w sposobie promowania programu wśród mieszkańców miasta bądź też dostosowywania programu do ewoluujących oczekiwań społeczności lokalnej.

4. Skonstruowanie systemu monitoringu w oparciu o układ wielopodmiotowy, pozwalający na gromadzenie informacji z różnych źródeł, w tym: wydziałów i jednostek odpowiedzialnych ze realizację projektów oraz beneficjentów końcowych.

5. Przyjęcie jasnego systemu sprawozdawczości z realizacji projektów obejmującego:

- składanie co pół roku, przez koordynatorów projektów, sprawozdań z wykonania założonych zadań;
- składanie wyjaśnień dotyczących odchyłeń od założonego przebiegu realizacji projektów lub przyczyn zaniechania projektów.

Przestrzeganie tej zasady pozwoli nie tylko na gromadzenie aktualnej informacji o przebiegu procesu rewitalizacji, ale umożliwi także gromadzenie doświadczeń w długim horyzoncie czasu, wyciąganie wniosków i usprawnianie wdrażania programu przy jednoczesnym analizowaniu potencjalnych skutków dla środowiska takich działań.

6. Skoncentrowanie funkcji związanych z szeroko rozumianym procesem zarządzania programem rewitalizacji w rękach pełnomocnika ds. rewitalizacji miasta. Podstawą dla takiego zarządzania są wyniki uzyskiwane w ramach monitoringu. Pełnomocnik ds. rewitalizacji miasta powinien mieć pełny dostęp do informacji będących w dyspozycji wydziałów Urzędu Miejskiego oraz koordynatorów projektu.